

Metodyka oceny wniosków o dofinansowanie złożonych w ramach naborów w Programie Współpracy INTERREG Polska – Saksonia 2021-2027

Wprowadzenie

Ocenię podlegają wnioski o dofinansowanie złożone w ramach danego naboru w systemie WOD2021 stanowiącym część Centralnego Systemu Teleinformatycznego.

Proces oceny wniosków o dofinansowanie obejmuje dwa etapy:

- I. Ocenę formalną
- II. Ocenę merytoryczną.

Wnioski oceniane są przez pracowników WS. Na każdym etapie oceny WS może zasięgnąć opinii doradczych ekspertów. W części dotyczącej oceny potrzeby realizacji projektu w świetle strategii regionalnych opinie wydają:

- w odniesieniu do polskich strategii regionalnych – Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego i Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego – stosownie do miejsca realizacji działań w projekcie;
- w odniesieniu do niemieckich strategii regionalnych - właściwie kompetencyjnie ministerstwa Wolnego Kraju Związkowego Saksonia.

W zakresie zgodności projektu z właściwymi strategiami makroregionalnymi (całość projektu) i krajowymi (polska część) ocena jest wykonywana przez WS.

Wydawanie przez ekspertów opinii stanowi część procedury oceny wniosków o dofinansowanie i tym samym podlega przepisom odnoszącym się do konfliktu interesów. Szczegółowe informacje w tym zakresie znajdują się w rozdziale V niniejszego dokumentu.

I. Ocena formalna

W ramach oceny formalnej sprawdza się, czy złożony wniosek spełnia kryteria dopuszczalności ubiegania się o dofinansowanie z programu w danym naborze.

Ocena przeprowadzana jest zgodnie z zasadą TAK/NIE (spełnienie/niespełnienie kryterium).

Kryteria oceny formalnej

Lp.	Nazwa kryterium	Opis sposobu spełnienia kryterium
1.	Kompletność wniosku	<ol style="list-style-type: none"> 1) We wniosku wypełnione zostały wszystkie pola obowiązkowe, w tym oświadczenia; 2) Do wniosku dołączono wszystkie wymagane załączniki; 3) Oświadczenia i inne załączniki, które wymagają podpisu osoby reprezentującej instytucję, są podpisane przez osobę/osoby upoważnione do reprezentowania instytucji;

Lp.	Nazwa kryterium	Opis sposobu spełnienia kryterium
		<ul style="list-style-type: none"> 4) Załączniki są poprawne – wypełnione zgodnie z instrukcją odnoszącą się do załączników, a dane na nich spójne z wnioskiem; 5) Wniosek został wypełniony w polskiej i niemieckiej wersji językowej i wersje te są zgodne; 6) Spełnione są minimalne wymagania dotyczące liczby i rodzaju wskaźników
2.	Kwalifikowalność partnera wiodącego oraz pozostałych partnerów projektu	<ul style="list-style-type: none"> 1) W projekcie uczestniczy co najmniej jeden partner z Polski i jeden partner z Saksonii (nie dotyczy EUWT lub transgranicznego podmiotu prawnego z udziałem członków z Polski i Saksonii, a także projektu FMP); 2) Wszyscy partnerzy projektu należą do kwalifikowalnych beneficjentów zgodnie z podręcznikiem programu; 3) Partnerem wiodącym jest podmiot kwalifikowalny jako partner wiodący w programie zgodnie z podręcznikiem programu
3.	Zgodność z priorytetem i celem szczegółowym, którego dotyczy nabór, a także z bezwzględnie obowiązującymi warunkami naboru (jeśli zostały sformułowane)	Projekt wpisuje się w dany priorytet i cel szczegółowy, programu, którego dotyczy nabór i spełnia obowiązkowe warunki określone w ogłoszeniu o naborze
4.	Zgodność z zasadą „nie czyni poważnej szkody”	<p>Projekt jest zgodny z zasadą „nie czyni poważnej szkody” (DNSH), ponieważ:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) nie przewiduje działań infrastrukturalnych, dlatego też bezpośrednie ani pierwotne pośrednie skutki projektu w całym jego cyklu życia, ze względu na jego charakter, nie mają żadnego albo nie mają znaczącego przewidywalnego wpływu na żaden z celów środowiskowych lub 2) przewiduje wprawdzie działania infrastrukturalne, jednak na podstawie złożonych oświadczeń oraz wymaganych załączników stwierdzono, że ani bezpośrednie ani pierwotne pośrednie skutki projektu, w całym jego cyklu życia, ze względu na charakter inwestycji, nie mają żadnego albo nie mają znaczącego przewidywalnego wpływu na żaden z celów środowiskowych
5.	Spełnienie wymaganych kryteriów współpracy transgranicznej	Partnerzy spełniają kryterium wspólnego przygotowania projektu oraz jego wspólnej realizacji, a także przynajmniej jedno z dwóch pozostałych kryteriów współpracy transgranicznej: przewidują w projekcie wspólny personel i/lub wspólne finansowanie
6.	Zapewnienie wkładu własnego i zdolności prefinansowania wydatków	Wymagane zgodnie z listą załączników dokumenty potwierdzające zabezpieczenie wkładu własnego i prefinansowanie wydatków/kosztów każdego z partnerów są prawidłowo wypełnione i podpisane; kwoty podane w tych dokumentach odpowiadają wymogom dotyczącym

Lp.	Nazwa kryterium	Opis sposobu spełnienia kryterium
		zabezpieczenia wkładu własnego i prefinansowania wydatków/kosztów W przypadku wkładu niepieniężnego: uwzględniono wyłącznie wkład rzeczowy dopuszczalny w programie, a jego wartość została prawidłowo określona i - wraz z ew. wkładem pieniężnym - spełnia wymagania dotyczące wysokości wkładu własnego partnera projektu, który wykazuje wkład własny w całości lub częściowo w postaci niepieniężnej
7.	Zgodność z zasadami udzielania pomocy publicznej oraz pomocy de minimis	W projekcie nie wystąpi pomoc publiczna ani pomoc de minimis lub jej udzielenie jest możliwe zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis określonymi w obowiązujących przepisach prawa
8.	Spełnione wymagane minimum wartości dofinansowania dla projektu regularnego w programie	Wnioskowane dofinansowanie wynosi co najmniej 50 000 euro (z uwzględnieniem ew. niższej stopy dofinansowania w związku z objęciem projektu pomocą publiczną)

Aby możliwe było przejście do oceny merytorycznej, konieczna jest odpowiedź TAK na wszystkie pytania.

Poprawa i uzupełnienie wniosku o dofinansowanie

W ramach oceny formalnej możliwe jest uzupełnienie i/lub korekta wniosku wyłącznie w następującym zakresie:

- 1) Uzupełnienie brakujących załączników lub korekta załączników niespełniających wymagań, w tym dokumentów dot. pomocy publicznej lub pomocy de minimis;
- 2) Uzupełnienie lub korekta tłumaczenia: w przypadku rozbieżności, punktem odniesienia dla oceny zgodności treści wniosku w obu wersjach językowych jest treść w języku ojczystym partnera wiodącego; jeśli różnice dotyczą opisu pozycji budżetowych – punktem odniesienia jest treść w języku ojczystym partnera, w którego budżecie jest dany wydatek;
- 3) Uzupełnienie lub korekta danych dot. poszczególnych partnerów projektu (np. adresu, osób reprezentujących itp.), bez możliwości zmiany składu partnerstwa;
- 4) Uzupełnienie informacji o wskaźnikach w celu spełnienia kryterium dot. wymaganej minimalnej liczby wskaźników w projekcie, bez zmiany treści projektu w zakresie rodzaju, skali i liczby działań w projekcie stanowiących podstawę dla wartości tych wskaźników.

Wnioskodawcy na wezwanie WS mogą w terminie 20 dni kalendarzowych poprawić lub uzupełnić wnioski, z zastrzeżeniem ww. zasad. WS udziela wnioskodawcom wszelkich niezbędnych wskazówek. Jeśli mimo dokonania poprawy lub uzupełnień projekt nie spełni kryteriów formalnych lub w przypadku odmowy ich dokonania przez wnioskodawcę w wyznaczonym terminie, projekt otrzymuje ocenę negatywną, nie jest poddany kolejnym etapom oceny i nie jest uwzględniany przy wyborze projektów do dofinansowania. Projekt otrzymuje ocenę negatywną w ramach oceny formalnej również w przypadku, kiedy wnioskodawca wprowadzi zmiany, które nie były ujęte w uwagach sformułowanych przez WS.

WS informuje wnioskodawcę o odrzuceniu wniosku o dofinansowanie z przyczyn formalnych w terminie 7 dni kalendarzowych od zakończenia tej oceny. Informacja WS zawiera uzasadnienie oraz wskazówkę o możliwości złożenia skargi, terminie i sposobie jej wnoszenia. Wniosek negatywnie oceniony z przyczyn formalnych przedstawiany jest Komitetowi Monitorującemu do wiadomości.

II. Ocena merytoryczna

Na ocenę merytoryczną składa się:

- 1) **Ocena jakości projektu z zastosowaniem oceny punktowej;**
- 2) **Weryfikacja:**
  - a. Doboru **wskaźników** i ich logicznego powiązania z działaniami projektu,
  - b. **Kwalifikowalności wydatków/kosztów** w zakresie:
    - i. uwzględnienia w ramach wydatków kwalifikowalnych w projekcie wyłącznie kwalifikowalnych w programie rodzajów wydatków,
    - ii. poprawności zastosowania i kalkulacji uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z zasadami programu,
    - iii. zapewnienia, że nie dochodzi do podwójnego finansowania wydatków/kosztów.

W ramach weryfikacji punktu 2 nie przyznaje się punktów.

W ramach oceny merytorycznej WS może zwrócić się do wnioskodawcy / partnera wiodącego o niezbędne wyjaśnienia, np. o informacje nt. podstaw przyjęcia wartości docelowych wskaźników czy wyjaśnienia dot. poszczególnych pozycji wydatków / kosztów, w tym – podstaw oszacowania ich wysokości. Wniosek o dofinansowanie nie może być modyfikowany.

W wyniku oceny merytorycznej WS może formułować propozycje warunków, a także rekomendacji dla projektu, które ujmowane są w podstawie decyzji dla Komitetu Monitorującego zatwierdzającego projekty do dofinansowania. Propozycje te mogą także wynikać z opinii ekspertów.

W razie potrzeby podczas oceny merytorycznej WS formułuje listę korekt technicznych we wniosku o dofinansowanie, służących sprostowaniu oczywistych omyłek lub zapewnieniu wewnętrznej spójności wniosku o dofinansowanie zgodnie z zasadami programu. Korekty te nie mogą wpływać na merytoryczną stronę projektu, w szczególności zmieniać zakresu jego działań, partnerstwa i wielkości wnioskowanego dofinansowania. Mogą one dotyczyć np. doboru i wartości docelowych wskaźników na podstawie obranych działań. Korekty te przekazywane są KM jako informacja w podstawie decyzji, jednakże nie wymagają jego zatwierdzenia. W sytuacji zatwierdzenia projektu do dofinansowania przez KM, beneficjent jest zobowiązany wprowadzić wymagane korekty techniczne na etapie kontraktacji.

II.1 Ocena jakości projektu

Kryteria oceny jakości projektu

Lp.	Nazwa kryterium	Główny przedmiot oceny i pytania szczegółowe
II.1.1	Potrzeba realizacji projektu i jego znaczenie dla obszaru wsparcia w kontekście programu i strategii obowiązujących na obszarze wsparcia	<p>Główne pytanie: <i>Jaka jest potrzeba realizacji projektu z perspektywy obszaru wsparcia w kontekście programu i strategii obowiązujących na obszarze wsparcia?</i></p> <p>Pytania szczegółowe - ocenie podlega, czy i na ile:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrzeba podjęcia w projekcie określonych problemów, wyzwań lub rozwijania określonych potencjałów jest uzasadniona w kontekście programu i strategii obowiązujących na obszarze wsparcia • projekt wnosi wartość dodaną w stosunku do działań podejmowanych dotychczas na obszarze wsparcia w zakresie rozwiązywania problemów, podejmowania wyzwań lub rozwijania potencjałów, do których odnosi się projekt (nowatorski charakter projektu lub jego elementów) • projekt jest komplementarny do innych przedsięwzięć odpowiadających na podobne potrzeby na obszarze wsparcia i umożliwia osiągnięcie efektu synergii
II.1.2	Zgodność projektu z celami, rezultatami i wskaźnikami programu oraz wpływ projektu na ich osiągnięcie	<p>Główne pytanie: <i>W jakim stopniu projekt przyczynia się do realizacji celów, rezultatów i wskaźników programu?</i></p> <p>Pytania szczegółowe - ocenie podlega, czy i na ile:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czytelny jest związek pomiędzy celem projektu i celem szczegółowym danego priorytetu programu; rezultatami projektu i wskaźnikiem rezultatu programu; głównymi produktami projektu oraz wskaźnikiem produktu programu • projekt przyczynia się do realizacji celów, rezultatów i wartości docelowych wskaźników dla programu • zapewniona jest trwałość produktów projektu objętych art. 65 Rozporządzenia ogólnego¹, a produkty projektu przyniosą korzyść wspólnemu obszarowi wsparcia także po zakończeniu projektu
II.1.3	Transgraniczność projektu	<p>Główne pytanie: <i>W jakim stopniu uzasadniona jest realizacja projektu we współpracy transgranicznej?</i></p> <p>Pytania szczegółowe – ocenie podlega:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w jakim zakresie spełnione są kryteria współpracy transgranicznej: wspólnego przygotowania projektu, jego wspólnej realizacji, a także wspólnego finansowania oraz/lub personelu • czy i na ile współpraca transgraniczna przyczynia się do osiągnięcia celów projektu, w tym lepszego rozwiązania zdiagnozowanego problemu lub pomoże lepiej wykorzystać zidentyfikowane potencjały

¹ [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. \(pdf\) 3.68](#)
 MB ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizyjowej;

Lp.	Nazwa kryterium	Główny przedmiot oceny i pytania szczegółowe
		<ul style="list-style-type: none"> czy i na ile korzyści (z produktów i rezultatów) z realizacji projektu występują po obu stronach obszaru wsparcia i są one zrównoważone
II.1.4	Wewnętrzna spójność projektu	<p>Główne pytanie: <i>W jakim stopniu działania, produkty, rezultaty, cele i budżet projektu są ze sobą spójne?</i></p> <p>Pytania szczegółowe – ocenie podlega, czy i na ile:</p> <ul style="list-style-type: none"> czytelne i spójne są powiązania w relacjach: produkty i rezultaty → wskaźniki produktu i rezultatu → cel projektu, tzn. czy i na ile uzyskanie planowanych produktów i osiągnięcie zakładanych rezultatów pozwoli na realizację zakładanych wskaźników oraz celów projektu uzasadnione są planowane działania, w tym inwestycje oraz aktywności poza obszarem wsparcia, tzn.: czy i na ile przewidywane w projekcie zadania merytoryczne i planowane w ich ramach działania pozwolą na osiągnięcie zakładanych produktów projektu i są potrzebne budżet projektu jest adekwatny do planowanych działań i jest z nimi czytelnie powiązany
II.1.5	Partnerstwo i plan działań w projekcie	<p>Główne pytanie: <i>W jakim stopniu plan działań oraz struktura partnerstwa w projekcie są odpowiednie z punktu widzenia skali działań, czasu trwania i potrzeb projektu?</i></p> <p>Pytania szczegółowe - ocenie podlega, czy i na ile:</p> <ul style="list-style-type: none"> dobór partnerów – ich doświadczenie i kompetencje - pozwala na realizację projektu zgodnie z założeniami pod względem merytorycznym i organizacyjnym podział zadań pomiędzy partnerów pozwala na realizację projektu zgodnie z założeniami czas zaplanowany na realizację poszczególnych zadań i działań jest odpowiedni do prawidłowej, terminowej i efektywnej realizacji projektu
II.1.6	Komunikacja i widoczność w projekcie	<p>Główne pytanie: <i>W jakim stopniu działania komunikacyjne zaplanowane w projekcie pozwolą na dotarcie do założonych grup docelowych?</i></p> <p>Pytania szczegółowe - ocenie podlega, czy i na ile:</p> <ul style="list-style-type: none"> plan komunikacji projektu jest spójny z ogólnymi celami i tematyką projektu zaplanowane działania komunikacyjne i narzędzia komunikacji pozwolą zapewnić zaangażowanie do udziału w działaniach projektowych grup docelowych, do których kierowane są działania projektu zaplanowane działania komunikacyjne i narzędzia komunikacji umożliwią możliwie szerokie upowszechnianie produktów i rezultatów projektu – dotarcie do potencjalnych odbiorców efektów projektu (publikacji, opracowań, materiałów, usług itd.)

Lp.	Nazwa kryterium	Główny przedmiot oceny i pytania szczegółowe
II.1.7	Uwzględnienie zasad horyzontalnych	<p>Główne pytanie: <i>W jaki sposób i w jakim stopniu projekt uwzględni zasady horyzontalne: równość szans, niedyskryminacja (w tym dostępność), równouprawnienie płci, zrównoważony rozwój?</i></p> <p>Pytania szczegółowe - ocenie podlega, czy i na ile:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekt przyczynia się do równości szans i niedyskryminacji (w tym dostępności) oraz przestrzega praw określonych w Karcie praw podstawowych UE • projekt przyczynia się do równouprawnienia płci • projekt przyczynia się do zrównoważonego rozwoju

Punktacja i wagi kryteriów

Każde pytanie szczegółowe w ramach kryterium stanowi kryterium szczegółowe i oceniane jest zgodnie z podstawową czterostopniową skalą.

Liczba punktów	Ogólna charakterystyka poziomu spełniania kryterium
3	Poziom wysoki: brak zastrzeżeń lub pojedyncze drobne zastrzeżenia niewpływające znacząco na spełnienie wymagań
2	Poziom dobry: kilka drobnych zastrzeżeń lub pojedyncze poważniejsze zastrzeżenia
1	Poziom dostateczny: kilka poważniejszych zastrzeżeń
0	Poziom niewystarczający: zasadnicze zastrzeżenia, brak informacji lub niespełnienie wymagań

Oceniający powinni uzasadnić ocenę w ramach każdego z kryteriów szczegółowych. Muszą się odnieść do każdego z elementów oceny wyodrębnionych w ramach poszczególnych kryteriów.

Z uwagi na znaczenie dla wyboru do dofinansowania projektów w największym możliwym stopniu przyczyniających się do osiągnięcia celów programu poszczególnym kryteriom nadaje się różne wagi:

Nr kryterium	Nazwa kryterium	Maksymalna liczba punktów	Waga	Maksymalna liczba punktów z uwzględnieniem wagi
II.1.1	Potrzeba realizacji projektu i jego znaczenie dla obszaru wsparcia w kontekście programu i strategii obowiązujących na obszarze wsparcia	9	2	18
II.1.2	Zgodność projektu z celami, rezultatami i wskaźnikami programu oraz wpływ projektu na ich osiągnięcie	9	2	18
II.1.3	Transgraniczność projektu	9	2	18
II.1.4	Wewnętrzna spójność projektu	9	2	18
II.1.5	Partnerstwo i plan działań w projekcie	9	1	9
II.1.6	Komunikacja i widoczność w projekcie	9	1	9

II.1.7	Uwzględnienie zasad horyzontalnych	9	1	9
--------	------------------------------------	---	---	---

Łączna możliwa do uzyskania ważona ilość punktów wynosi 99

Aby wniosek o dofinansowanie mógł zostać oceniony pozytywnie, musi:

- otrzymać co najmniej 66 punktów łącznie oraz
- otrzymać co najmniej 48 punktów łącznie w ramach kryteriów: II.1.1, II.1.2, II.1.3 i II.1.4 (na 72 możliwe) oraz
- otrzymać co najmniej połowę spośród maksymalnej ważonej liczby (tzn. co najmniej 9 punktów) w ramach kryterium II.1.3 oraz
- otrzymać dodatnią (niezerową) liczbę punktów w każdym z kryteriów oraz
- otrzymać dodatnią (niezerową) liczbę punktów w ramach każdego z pytań szczegółowych w ramach kryterium II.1.7 Uwzględnienie zasad horyzontalnych.

Wnioski spełniające łącznie wszystkie ww. warunki są kwalifikowane do Grupy A – wniosków przedstawianych do decyzji Komitetowi Monitorującemu.

Projekty niespełniające powyższych warunków są kwalifikowane do grupy B i nie mogą zostać wybrane do dofinansowania. Są one przedstawiane Komitetowi Monitorującemu do wiadomości.

W ciągu 7 dni kalendarzowych od zakończenia oceny merytorycznej WS informuje wnioskodawcę (beneficjenta wiodącego) projektu, który nie spełnił powyższych warunków, o negatywnym wyniku oceny. Informacja WS zawiera odpowiednie uzasadnienie oraz wskazówkę o możliwości złożenia skargi, terminie i sposobie jej wnoszenia.

W dalszej części niniejszego dokumentu zawarto szczegółowe informacje dotyczące interpretacji poszczególnych kryteriów oceny oraz wskazówki dotyczące przyznawania punktacji w ramach tych kryteriów.

II.1.1. Potrzeba realizacji projektu i jego znaczenie dla obszaru wsparcia w kontekście programu i strategii obowiązujących na obszarze wsparcia

<i>Główne pytanie: Jaka jest potrzeba realizacji projektu z perspektywy obszaru wsparcia w kontekście programu i strategii obowiązujących na obszarze wsparcia?</i>	
W ramach oceny projektu należy zweryfikować, czy i na ile:	Należy ocenić w szczególności:
potrzeba podjęcia w projekcie określonych problemów, wyzwań lub rozwijania określonych potencjałów jest uzasadniona w kontekście programu i strategii obowiązujących na obszarze wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> czy i na ile problem, wyzwanie lub szansa podejmowane przez projekt są jasno i jednoznacznie zdefiniowane i skonkretyzowane: jasne jest, jakie aspekty danego problemu, wyzwania i/lub szansy projekt podejmuje i w jakim zakresie oraz jakie są grupy docelowe projektu; uzasadnienie ograniczające się do ogólnych stwierdzeń, takich jak „potrzeba pogłębienia współpracy instytucji na obszarze wsparcia” lub „rozwój oferty edukacyjnej lepiej powiązanej z rynkiem pracy” będzie zbyt ogólne – wymaga ono wskazania konkretnych problemów/wyzwań; czy i na ile problem, wyzwanie lub szansa dla rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru wsparcia podejmowane przez projekt są transgraniczne i uwzględnione w dokumencie programu; czy i w jakim stopniu wykazano, że projekt jest zgodny ze strategiami obowiązującymi na obszarze wsparcia: na poziomie unijnym, makroregionalnym (UE), krajowym, regionalnym; w sytuacji wykazania przez oceniającego, że projekt nie jest zgodny ze strategiami obowiązującymi dla polskiej lub saksońskiej części obszaru wsparcia przyznaje się 0 punktów w ramach kryterium II.1.1; czy i w jakim stopniu potrzeba realizacji projektu jest poparta rzetelnymi danymi statystycznymi lub odwołaniem do konkretnych, szczegółowych zapisów wiarygodnych analiz dotyczących obszaru wsparcia, względnie badań przeprowadzonych przez wnioskodawcę i partnerów (z podaniem nazwy dokumentu, nazwy rozdziału, ścieżki dostępu do dokumentu)
projekt wnosi wartość dodaną w stosunku do działań podejmowanych dotychczas na obszarze wsparcia w zakresie rozwiązywania problemów, podejmowania wyzwań lub rozwijania potencjałów, do których odnosi się projekt	<ul style="list-style-type: none"> czy i na ile projekt ma charakter nowatorski - dotyczy kwestii i/lub grup docelowych, które dotychczas nie były przedmiotem działań współpracy transgranicznej; jeśli projekt dotyczy podobnych wyzwań i grup docelowych, które były już podejmowane – czy proponuje nowe, trafniejsze, lepiej dopasowane do aktualnych potrzeb rozwiązania, wzgl. czy podejmuje wyzwanie w sposób zdecydowanie bardziej kompleksowy

(nowatorski charakter projektu lub jego elementów)	
projekt jest komplementarny do innych przedsięwzięć odpowiadających na podobne potrzeby na obszarze wsparcia i umożliwia osiągnięcie efektu synergii	<ul style="list-style-type: none"> • czy i na ile dzięki realizacji projektu nastąpi wzmocnienie trwałości efektów innego przedsięwzięcia; należy wskazać jakie konkretnie efekty projektu/ przedsięwzięcia komplementarnego (np. wypracowane rozwiązania, produkty, rezultaty) zostaną wykorzystane w projekcie oraz opisać, w jaki sposób nastąpi wzmocnienie tych efektów i osiągnięcie efektu synergii; to wzmocnienie może nastąpić np. poprzez szerokie upowszechnienie rozwiązania wypracowanego w ramach innego przedsięwzięcia – lub • czy i na ile produkty i rezultaty projektu mogą być istotnym uzupełnieniem produktów i rezultatów innego przedsięwzięcia/ projektu i dać efekt synergii; należy przedstawić, na czym polega ten efekt synergii. Np. projekt w istotnie szerszym zakresie niż inne przedsięwzięcie rozwiązuje problemy poprzez nowe działania lub uzupełnia przedsięwzięcie, które rozwiązywało problemy częściowo. Należy ocenić, czy i na ile komplementarność daje <i>rzeczywisty</i> efekt synergii

II.1.2. Zgodność projektu z celami, rezultatami i wskaźnikami Programu oraz wpływ projektu na ich osiągnięcie

<i>Główne pytanie: w jakim stopniu projekt przyczynia się do realizacji celów, rezultatów i wskaźników programu?</i>	
W ramach oceny projektu należy zweryfikować, czy i na ile:	Należy ocenić w szczególności:
<p>czytelny jest związek pomiędzy celem projektu i celem szczegółowym danego priorytetu programu; rezultatami projektu i wskaźnikiem rezultatu programu; głównymi produktami projektu oraz wskaźnikiem produktu programu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czy i na ile cele (ogólny i szczegółowe) projektu wpływają bezpośrednio na realizację celu szczegółowego programu; czy rezultaty projektu przekładają się jednoznacznie na oczekiwane rezultaty programu w ramach danego priorytetu i celu szczegółowego; czy te związki są czytelne i logiczne; • czy i na ile projekt jest zgodny z zakresem tematycznym poszczególnych celów szczegółowych programu: <u>Zgodnie z przyporządkowaniem projektu:</u> • CS 1.1.: Do jakiego rodzaju działania w ramach danego celu szczegółowego można przyporządkować projekt? W jakim zakresie (w całości, w części?) projekt przyczynia się do przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego? • CS 2.1 Do jakiego rodzaju działania w ramach danego celu szczegółowego można przyporządkować projekt? W jakim zakresie (w całości, w części?) projekt przyczynia się do poprawy równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online? • CS 2.2: Do jakiego rodzaju działania w ramach danego celu szczegółowego można przyporządkować projekt? W jakim zakresie (w całości, w części?) projekt przyczynia się do wzmacniania roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym oraz innowacjach społecznych? • CS.3.1: Do jakiego rodzaju działania w ramach danego celu szczegółowego można przyporządkować projekt? W jakim zakresie (w całości, w części?) projekt wspiera lepsze zarządzanie współpracą? <p>Ważne: w uzasadnionych przypadkach możliwa jest realizacja działań innego rodzaju niż określone w katalogu przykładowych działań w ramach poszczególnych celów szczegółowych, o ile projekt jednoznacznie przyczynia się do realizacji danego celu szczegółowego.</p>

Główne pytanie: w jakim stopniu projekt przyczynia się do realizacji celów, rezultatów i wskaźników programu?	
W ramach oceny projektu należy zweryfikować, czy i na ile:	Należy ocenić w szczególności:
	<ul style="list-style-type: none"> w przypadku gdy w projekcie przewidziane są działania inwestycyjne: czy spełnione są warunki dofinansowania działań inwestycyjnych w programie, określone w podręczniku programu
projekt przyczynia się do realizacji celów, rezultatów i wartości docelowych wskaźników dla programu	<ul style="list-style-type: none"> jaka jest skala wpływu projektu na realizację celów, rezultatów i wskaźników produktu programu: <ul style="list-style-type: none"> w jakim stopniu projekt przyczyni się do realizacji celu szczegółowego programu, a oczekiwane rezultaty projektu przyczynią się bezpośrednio i wyraźnie do poprawy sytuacji w wybranym obszarze i tym samym do osiągnięcia właściwego wskaźnika rezultatu programu; na ile projekt przyczynia się do osiągnięcia wartości docelowych wskaźników dla programu w relacji do wnioskowanej wielkości dofinansowania; ocenie podlega tu również, na ile przyjęte wartości wskaźników są realne do osiągnięcia i znajdują uzasadnienie w planowanych w projekcie działaniach i ich skali
zapewniona jest trwałość produktów projektu objętych art. 65 Rozporządzenia ogólnego, a produkty projektu przyniosą korzyść wspólnemu obszarowi wsparcia także po zakończeniu projektu	<ul style="list-style-type: none"> w przypadku inwestycji infrastrukturalnych – na ile zapewnione jest dochowanie warunków trwałości określonych w art. 65 Rozporządzenia Ogólnego, a także w jakim stopniu z potencjału partnerów i jednoznacznych informacji we wniosku o dofinansowanie wynika, że zapewnione jest zachowanie wspartej infrastruktury w stanie nadającym się do korzystania zgodnie z celami projektu, z korzyścią dla obszaru wsparcia, co najmniej przez czas trwałości, a optymalnie – także dłużej – tzn. czy beneficjent ma niezbędne zasoby i mechanizmy finansowe, aby pokryć koszty eksploatacji i utrzymania inwestycji w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne, tak by zapewnić stabilność ich finansowania; w przypadku zakupu środków trwałych, wyposażenia - w jakim stopniu z potencjału partnerów i jednoznacznych informacji we wniosku o dofinansowanie wynika, że zapewnione jest zachowanie nabytego wyposażenia/sprzętu w stanie nadającym się do korzystania zgodnie z celami projektu, z korzyścią dla obszaru wsparcia, przez możliwie najdłuższy czas; w przypadku dokumentów, opracowań, programów, planów – czy mają one charakter nadający się do wykorzystania przez te same i/lub inne instytucje/grupy docelowe także po zakończeniu projektu z korzyścią dla obszaru wsparcia; jak duże jest ryzyko szybkiej utraty ich aktualności

<i>Główne pytanie: w jakim stopniu projekt przyczynia się do realizacji celów, rezultatów i wskaźników programu?</i>	
W ramach oceny projektu należy zweryfikować, czy i na ile:	Należy ocenić w szczególności:
	<ul style="list-style-type: none"> • w przypadku innych produktów: na ile są trwałe; na ile będą mogły być wykorzystane także po zakończeniu projektu z korzyścią dla obszaru wsparcia

II.1.3. Transgraniczność projektu

<i>Główne pytanie: W jakim stopniu uzasadniona jest realizacja projektu we współpracy transgranicznej?</i>	
W ramach oceny projektu należy zweryfikować:	Należy ocenić w szczególności:
w jakim zakresie spełnione są kryteria współpracy transgranicznej : wspólnego przygotowania projektu, jego wspólnej realizacji, a także wspólnego finansowania oraz/lub personelu	<ul style="list-style-type: none"> • wspólne przygotowanie: jakich informacji o intensywności i jakości współpracy na etapie przygotowania projektu dostarczają informacje zawarte we wniosku o dofinansowanie i jakość tego wniosku (np. opis uzasadnienia projektu, podziału ról, zachowania trwałości projektu, realizacji strategii obowiązujących po obu stronach granicy, zgodność i jakość obu wersji językowych itp.); • wspólna realizacja: na ile wyzwanie/problem/szansa jest rzeczywiście podejmowane we współpracy transgranicznej – czy współpraca partnerów z Polski i Saksonii obejmuje działania prowadzące do uzyskania głównych produktów i rezultatów projektu (a nie polega np. głównie na wzajemnych wizytach podczas odrębnie realizowanych wydarzeń czy udziale w spotkaniach partnerskich); • wspólne finansowanie: w jakim stopniu zaangażowanie partnerów z obu stron granicy jest zrównoważone pod względem merytorycznym i finansowym, a ew. dysproporcje są obiektywnie uzasadnione (np. różnicami w cenach po obu stronach granicy, a nie dysproporcjami w stopniu zaangażowania partnerów w realizację działań projektowych); • wspólny personel: jak partnerzy planują koordynować zarządzanie projektem; czy wyznaczyli (planują wyznaczyć) wspólnego koordynatora (ów); czy jasno wyznaczono kompetencje i zadania koordynatora(ów); czy wskazano, jak będą podejmowane kluczowe decyzje w projekcie; czy partnerzy powołali (planują powołać) wspólny zespół projektowy; czy skład zespołu zapewnia właściwą reprezentację partnerów; czy jasno podzielono zadania między przedstawicielami partnerów projektu w zespole projektowym
czy i na ile współpraca transgraniczna przyczynia się do osiągnięcia celów projektu, w tym lepszego rozwiązania zdiagnozowanego problemu lub pomoże lepiej wykorzystać zidentyfikowane potencjały	<ul style="list-style-type: none"> • jaka jest rzeczywista wartość dodana współpracy transgranicznej (np. faktycznie potrzebna dla lepszego rozwiązania wspólnego problemu wymiana doświadczeń, zapewnienie dostępności do produktów/usług dla mieszkańców/podmiotów z obu stron granicy itp.) - czy i na ile produkty i rezultaty nie mogłyby być osiągnięte bez współpracy transgranicznej; czy główne działania projektowe nie mają charakteru odrębnych / lustrzanych; • czy i w jakim zakresie wspólne (polsko-niemieckie) grupy docelowe bezpośrednio uczestniczą w działaniach projektu

<i>Główne pytanie: W jakim stopniu uzasadniona jest realizacja projektu we współpracy transgranicznej?</i>	
W ramach oceny projektu należy zweryfikować:	Należy ocenić w szczególności:
czy i na ile korzyści (z produktów i rezultatów) z realizacji projektu występują po obu stronach obszaru wsparcia i są one zrównoważone	<ul style="list-style-type: none"> • czy skala korzyści osiągniętych dzięki projektowi jest porównywalna po obu stronach obszaru wsparcia; (porównywalna skala inwestycji, liczba uczestników wydarzeń, charakter wydarzeń (czy są one międzynarodowe / polsko-niemieckie czy też skierowane tylko do jednej grupy językowej), w tym edukacyjnych, jednakowe uwzględnienie obu stron obszaru wsparcia w opracowaniach powstałych w ramach projektu itp.)

II.1.4. Wewnętrzna spójność projektu

<i>Główne pytanie: W jakim stopniu działania, produkty, rezultaty, cele i budżet projektu są ze sobą spójne?</i>	
W ramach oceny projektu należy zweryfikować, czy i na ile:	Należy ocenić w szczególności:
czytelne i spójne są powiązania w relacjach: produkty i rezultaty →wskaźniki produktu i rezultatu→ cel projektu , tzn. czy i na ile uzyskanie planowanych produktów i osiągnięcie zakładanych rezultatów pozwoli na realizację zakładanych wskaźników oraz celów projektu	<ul style="list-style-type: none"> • czy i na ile jasno i czytelnie zdefiniowane zostały główne produkty i rezultaty projektu; • czy i na ile główne produkty bezpośrednio wiążą się z celami szczegółowymi oraz rezultatami programu; • czy i na ile produkty i rezultaty faktycznie odpowiadają na potrzeby grup docelowych wynikające z problemu/wyzwania/potencjału zdefiniowanego jako uzasadnienie realizacji projektu; • czy i na ile istnieje ścisła, czytelna zależność pomiędzy poszczególnymi zadaniami i ich produktami, składającymi się na spójny projekt; • czy wszystkie główne produkty i rezultaty są powiązane ze wskaźnikami produktu i rezultatu
uzasadnione są planowane działania , w tym inwestycje oraz aktywności poza obszarem wsparcia, tzn.: czy i na ile przewidywane w projekcie zadania merytoryczne i planowane w ich ramach działania pozwolą na osiągnięcie zakładanych produktów projektu i są potrzebne	<ul style="list-style-type: none"> • czy i na ile jasny jest przedmiot i sens wszystkich planowanych działań i ich znaczenie dla osiągnięcia głównych produktów projektu oraz celu i rezultatów projektu; • czy i na ile wszystkie planowane działania, w tym inwestycje i działania poza obszarem wsparcia są istotne dla osiągnięcia zakładanych produktów projektu, a produkty - dla realizacji założonych celów i rezultatów projektu i zakładanych korzyści dla obu stron obszaru wsparcia
budżet projektu jest adekwatny do planowanych działań i jest z nimi czytelnie powiązany	<ul style="list-style-type: none"> • czy i na ile istnieją czytelne powiązania pomiędzy zaplanowanymi wydatkami a planowanymi działaniami i produktami; czy istnieją czytelne powiązania ilościowe pomiędzy liczbą/skalą poszczególnych działań (edycji, spotkań, czasu trwania, liczby uczestników) a wartością poszczególnych pozycji budżetowych (wiadomo nie tylko, czego dotyczy wydatek, ale są wystarczające informacje do oceny adekwatności poszczególnych pozycji budżetowych); • czy i na ile zaplanowane wydatki są adekwatne do planowanych działań i produktów projektu, w tym czy i na ile przewidziane w budżetach angażowanie zewnętrznych ekspertów oraz przyjęta liczba i wymiar zatrudnienia pracowników dla realizacji działań projektu (w szczególności w przypadku rozliczania kosztów personelu za pomocą standardowych stawek jednostkowych lub kosztów rzeczywistych) są zasadne oraz czy wysokość wydatków jest uzasadniona w świetle możliwych do weryfikacji cen rynkowych i alternatywnych rozwiązań;

Główne pytanie: W jakim stopniu działania, produkty, rezultaty, cele i budżet projektu są ze sobą spójne?

W ramach oceny projektu należy zweryfikować, czy i na ile:

Należy ocenić w szczególności:

- czy i na ile uwzględniono wszystkie wydatki, które są jednoznacznie niezbędne w projekcie (jak np. koszty obowiązkowych działań informacyjno-promocyjnych)

II.1.5. Partnerstwo i plan działań w projekcie

<p><i>Główne pytanie: W jakim stopniu plan działań oraz struktura partnerstwa w projekcie są odpowiednie z punktu widzenia skali działań, czasu trwania i potrzeb projektu?</i></p>	
<p>W ramach oceny projektu należy zweryfikować, czy i na ile:</p>	<p>Należy ocenić w szczególności:</p>
<p>dobór partnerów – ich doświadczenie i kompetencje – pozwala na realizację projektu zgodnie z założeniami pod względem merytorycznym i organizacyjnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czy i na ile partnerstwo obejmuje podmioty niezbędne do realizacji projektu; nie ma partnerów niewnoszących realnej wartości dodanej; • czy jeśli w partnerstwie są podmioty spoza obszaru wsparcia, ich udział jest niezbędny do prawidłowej realizacji projektu lub wnosi istotną wartość dodaną; • czy struktura partnerstwa pozwala na właściwą reprezentację interesów i potrzeb grup docelowych po obu stronach granicy oraz właściwą realizację działań po obu stronach granicy; • czy wszyscy lub zdecydowana większość partnerów posiada niezbędne doświadczenie w obszarze tematycznym, którego dotyczy projekt; • czy i na ile partnerzy dysponują odpowiednim zapleczem finansowym i organizacyjnym do realizacji projektu; • czy partner wiodący posiada niezbędne doświadczenie i kompetencje oraz zasoby do pełnienia wiodącej roli w projekcie i realizacji obowiązków partnera wiodącego (z uwzględnieniem złożoności projektu pod względem liczby zadań, produktów, czasu trwania i liczby partnerów)
<p>podział zadań pomiędzy partnerów pozwala na realizację projektu zgodnie z założeniami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czy i na ile role partnerów w projekcie są wyraźnie określone (jest jasne, który partner za co odpowiada, dlaczego został włączony do projektu); • czy i na ile role partnerów odpowiadają ich doświadczeniu w obszarze, którego dotyczy projekt, kompetencjom merytorycznym i możliwościom oddziaływania (np. czy podmiot zewnętrzny bez współpracy z zainteresowanymi nie podejmuje się opracowania strategii promocji; czy jest realna możliwość przyjęcia przez właściwe organy wypracowanych w projekcie założeń itp.)

<i>Główne pytanie: W jakim stopniu plan działań oraz struktura partnerstwa w projekcie są odpowiednie z punktu widzenia skali działań, czasu trwania i potrzeb projektu?</i>	
W ramach oceny projektu należy zweryfikować, czy i na ile:	Należy ocenić w szczególności:
czas zaplanowany na realizację poszczególnych zadań i działań jest odpowiedni do prawidłowej, terminowej i efektywnej realizacji projektu	<ul style="list-style-type: none"> • czy przyjęto odpowiedni (wystarczający i nie nadmiernie długi) czas na przygotowanie i realizację poszczególnych działań/dostarczenie produktów z uwzględnieniem:<ul style="list-style-type: none"> – charakteru tych działań/produktów; – założonego czasu trwania projektu; – form i trybów zlecenia usług (czas na przeprowadzenie przetargów, kontrolę dokumentacji przetargowej ex ante po stronie polskiej); – wszystkich koniecznych działań przygotowawczych (np. opracowania projektu wykonawczego dla inwestycji) • czy działania są odpowiednio rozplanowane w czasie: działania wzajemnie od siebie zależne następują po sobie, działania, które mogą być realizowane równolegle, są zaplanowane do równoległej realizacji

II.1.6. Komunikacja i widoczność w projekcie

<i>Główne pytanie: W jakim stopniu działania komunikacyjne zaplanowane w projekcie pozwolą na dotarcie do założonych grup docelowych i interesariuszy?</i>	
W ramach oceny projektu należy zweryfikować, czy i na ile:	Należy ocenić w szczególności:
plan komunikacji projektu jest spójny z ogólnymi celami i tematyką projektu	<ul style="list-style-type: none"> czy i na ile konkretnie sformułowano dla projektu cele komunikacyjne; czy i na ile cele te są adekwatne do treści projektu, jego celów, głównych produktów, planowanych działań; czy i na ile prawidłowo zidentyfikowano i wyczerpująco wymieniono grupy docelowe działań komunikacyjnych, stosownie do celów projektu, jego produktów, oczekiwanych rezultatów, planowanych działań i grup docelowych projektu
zaplanowane działania komunikacyjne i narzędzia komunikacji pozwolą zapewnić zaangażowanie do udziału w działaniach projektowych grup docelowych , do których kierowane są działania projektu	<ul style="list-style-type: none"> czy i w jakim stopniu dla każdego z zaplanowanych w projekcie działań wymagających udziału uczestników innych niż partnerzy zaplanowano odpowiednie (atrakcyjne i efektywne) działania i narzędzia komunikacyjne, aby dotrzeć do tych grup docelowych i zapewnić ich zainteresowanie udziałem w wydarzeniu/aktywności (spotkaniu, kursie, warsztacie, stażu itd.); należy przy tym uwzględnić charakter grup docelowych (czy dane wydarzenie adresowane jest do uczniów, dzieci, młodzieży, seniorów, rodzin, ekspertów w określonej dziedzinie, do całych placówek – szkół, urzędów z danego obszaru itd.); oceniana jest także skala planowanych działań komunikacyjnych – czy ich planowany zasięg i intensywność pozwoli na odpowiednie zaangażowanie potencjalnych uczestników
zaplanowane działania komunikacyjne i narzędzia komunikacji umożliwią możliwie szerokie upowszechnienie produktów i rezultatów projektu – dotarcie do potencjalnych odbiorców efektów projektu (publikacji, opracowań, materiałów, usługi itd.)	<ul style="list-style-type: none"> czy i w jakim stopniu zaplanowano upowszechnienie produktów i rezultatów projektu oraz informacji o nich; czy zawarto we wniosku informacje, w jaki sposób będzie można dotrzeć do wypracowanych w ramach projektu rozwiązań, skorzystać z powstałych usług; jak potencjalni odbiorcy/użytkownicy zostaną o tym powiadomieni; czy i na ile zaplanowane działania upowszechniające efekty projektu są odpowiednie – umożliwiają skuteczne dotarcie z informacją do wszystkich grup potencjalnych odbiorców z obszaru wsparcia (wzgl. turystów spoza obszaru wsparcia – jeśli dotyczy).

Uwaga! W przypadku istotnych zastrzeżeń dotyczących założeń projektu w zakresie komunikacji i widoczności konieczne jest sformułowanie dla projektu propozycji odpowiedniego warunku, którego celem będzie spełnienie wymagań w tym obszarze.

II.1.7. Uwzględnienie zasad horyzontalnych

<i>Główne pytanie: W jakim stopniu projekt uwzględnia zasady horyzontalne: równość szans, w tym dostępność, równouprawnienie płci, zrównoważony rozwój?</i>	
W ramach oceny projektu należy zweryfikować, czy i na ile:	Należy ocenić w szczególności:
projekt przyczynia się do realizacji równości szans i niedyskryminacji (w tym zasady dostępności) oraz przestrzega praw określonych w Karcie praw podstawowych UE	<ul style="list-style-type: none"> • czy projekt nie przewiduje działań wyraźnie dyskryminujących określone grupy osób ze względu na wiek, niepełnosprawność, rasę lub pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną; • czy w świetle celów i działań projektu można uznać, że będzie on realizowany z poszanowaniem dotyczący poszanowania praw określonych w Karcie praw podstawowych UE: <ul style="list-style-type: none"> – poszanowanie godności osoby ludzkiej, – wolność, – demokracja, – równość, – państwo prawne, – poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości; • czy we wniosku o dofinansowanie wskazano konkretne działania, które mają zapewnić dostępność wszystkich działań i produktów projektu dla wszystkich, w tym dla osób z różnymi niepełnosprawnościami? Należy wziąć pod uwagę zarówno działania merytoryczne jak i działania horyzontalne, tzn. zarządzanie projektem (rekrutacja, formy zatrudnienia itp.) oraz działania w zakresie komunikacji i widoczności (dostępny język, formy przekazu uwzględniające zasady dostępności, stosownie do charakteru i potrzeb projektu); • czy i na ile zaplanowane działania mające zapewnić dostępność wszystkich działań i produktów projektu, w tym działań horyzontalnych (zarządzanie projektem oraz działania w zakresie komunikacji i widoczności) są adekwatne i wystarczające; • w jakim stopniu zaplanowane inwestycje infrastrukturalne (jeśli występują w projekcie) są dostępne dla wszystkich / zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania
projekt przyczynia się do równouprawnienia płci	<ul style="list-style-type: none"> • czy projekt nie przewiduje działań wyraźnie dyskryminujących określone grupy osób ze względu na płeć; • czy i w jakim stopniu w projekcie zaplanowano działania zmierzające do przestrzegania i promowania zasady równości szans kobiet i mężczyzn, tak aby zapewnić równy dostęp przedstawicieli każdej płci do uczestnictwa w zarządzaniu projektem i udziału w działaniach projektowych oraz korzystania z produktów projektu;

<p><i>Główne pytanie: W jakim stopniu projekt uwzględnia zasady horyzontalne: równość szans, w tym dostępność, równouprawnienie płci, zrównoważony rozwój?</i></p>	
<p>W ramach oceny projektu należy zweryfikować, czy i na ile:</p>	<p>Należy ocenić w szczególności:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> czy i w jakim stopniu zaplanowane działania w obszarze komunikacji i widoczności projektu uwzględniają budowanie przekazu wolnego od stereotypów płci, używanie języka wrażliwego na płeć
<p>projekt przyczynia się zrównoważonego rozwoju</p>	<ul style="list-style-type: none"> czy projekt zapewnia, że stan środowiska nie ulegnie pogorszeniu w wyniku jego realizacji? czy i na ile projekt przyczynia się do utrzymania wysokiego poziomu ochrony środowiska oraz poprawy jakości środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju (także w ramach działań horyzontalnych: zarządzania projektem oraz komunikacji i widoczności); czy i na ile w ramach projektu podejmuje się działania zmierzające do łagodzenia zmian klimatu, dostosowania do zmian klimatu (także w ramach działań horyzontalnych: zarządzania projektem oraz komunikacji i widoczności); czy i na ile w projekcie uwzględnia się zasadę ostrożnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych (w tym energii i wody) oraz ograniczenia wytwarzania odpadów i zanieczyszczeń (także w ramach działań horyzontalnych: zarządzania projektem oraz komunikacji i widoczności); jeśli dotyczy: czy i na ile projekt wnosi wkład w ochronę bioróżnorodności i ekosystemów; w zależności od charakteru produktów projektu (jeśli dotyczy): czy i na ile produkty projektu zostały zaprojektowane z wykorzystaniem zasad ekoprojektowania lub koncepcji zarządzania cyklem życia (LCM – Life Cycle Management) oraz wdrożenia prośrodowiskowych i proklimatycznych modeli biznesowych, które na pierwszy plan wysuwają uwzględnienie wpływu danego produktu lub usługi na środowisko, klimat i społeczeństwo podczas całego cyklu życia; jeśli dotyczy:- czy i na ile uwzględniono koncepcję Nowy Europejski Bauhaus. <p>Oceny spełniania przez projekt tej zasady horyzontalnej (zrównoważony rozwój) należy dokonywać z uwzględnieniem charakteru projektu tak, aby doceniać projekty wnoszące znaczący wkład w realizację zasady zrównoważonego rozwoju i celów środowiskowych, a równocześnie nie obniżać oceny dla projektów, których charakter umożliwia ograniczony wkład w realizację tych celów. Punktem wyjścia dla oceny powinien być zatem potencjał danego projektu w zakresie jego potencjalnego wpływu na realizację danej zasady horyzontalnej, a ocena odnosi się do tego, na ile wnioskodawca wykorzystuje ten potencjał.</p>

II.2 Weryfikacja doboru wskaźników i kwalifikowalności wydatków

W ramach oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie niezależnie od oceny punktowej (II.1) sprawdza się także dobór odpowiednich wskaźników oraz kwalifikowalność wydatków / kosztów. Ocenie tej podlegają wyłącznie te projekty, które zostały zakwalifikowane do Grupy A.

Nr kryterium	Przedmiot weryfikacji	Zakres weryfikacji
II.2.1	Dobór wskaźników i poprawność kalkulacji ich wartości docelowych	<ul style="list-style-type: none"> • Czy wybrane wskaźniki są odpowiednie dla ujęcia planowanych rezultatów i produktów projektu? • Czy zostały uwzględnione wszystkie wskaźniki odpowiadające planowanym produktom i rezultatom projektu? • Czy czytelne jest powiązanie pomiędzy wartościami docelowymi wskaźników a planowanymi produktami i oczekiwanymi rezultatami projektu i czy zostały one właściwie obliczone (odpowiednio do zakładanej liczby uczestników wydarzeń, liczby poszczególnych produktów projektu itd.)?
II.2.2	Kwalifikowalność wydatków / kosztów	<ul style="list-style-type: none"> • Czy w projekcie uwzględniono wyłącznie wydatki / koszty, które zgodnie z podręcznikiem programu są kwalifikowalne? • Czy budżet spełnia zasadę zakazu podwójnego finansowania wydatków/kosztów, zdefiniowaną w podręczniku programu? • Czy zastosowano formy uproszczone rozliczania kosztów dla tych rodzajów kosztów, dla których jest obowiązek ich stosowania zgodnie z zasadami programu? • Czy zastosowano właściwe dla danego wydatku formy uproszczone rozliczania wydatków/kosztów? • Czy prawidłowo zastosowano poszczególne formy uproszczone rozliczania wydatków/kosztów? • Czy poszczególne wydatki/ koszty są ujęte we właściwych kategoriach budżetowych? • Czy budżet jest poprawny pod względem rachunkowym?

Weryfikacja przeprowadzana jest na zasadzie TAK/NIE, przy czym ocena negatywna nie powoduje automatycznie odrzucenia projektu. Wymaga jednakże obowiązkowego uwzględnienia w formie jednej lub większej liczby korekt technicznych i/ lub warunków, związanych z odpowiednim dostosowaniem wniosku o dofinansowanie, o ile Komitet Monitorujący zatwierdzi wniosek do dofinansowania. Propozycje tych warunków, jak również listę koniecznych korekt technicznych WS zawiera w podstawie decyzji dla KM.

III. Zasady włączania ekspertów w proces oceny projektów

Ekspertami pełniącymi funkcje doradcze w procesie oceny wniosków o dofinansowanie są:

- 1) Eksperti branżowi - zewnątrzni wyłonieni zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi udzielania zamówień, w szczególności w zakresie:
  - Oceny występowania w projekcie ryzyka pomocy publicznej i dopuszczalności tej pomocy;

- Weryfikacji dokumentacji obowiązującej dla inwestycji infrastrukturalnych – w zakresie jej kompletności, poprawności i zgodności z prawem, w tym w odniesieniu do przepisów związanych z ochroną środowiska;
  - Opinii co do kwestii stanowiącej część innych kryteriów oceny, jeśli konieczne lub pożądane będzie skorzystanie ze specjalistycznej wiedzy z określonej dziedziny, jak np. ochrona zdrowia, ochrona środowiska, edukacja, kultura i in.
- 2) Eksperti resortowi - zatrudnieni we właściwych przedmiotowo ministerstwach Wolnego Kraju Związkowego Saksonia (resortów) oraz Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego i Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego — w zakresie oceny potrzeby realizacji projektu w świetle strategii regionalnych w Polsce i Saksonii.

Eksperti mogą proponować, aby sformułowano w podstawie decyzji dla Komitetu Monitorującego określone propozycje korekt technicznych, warunków lub rekomendacji dla projektu, o ile mają one związek z zakresem przedmiotowym wydawanej opinii. Warunki proponowane przez ekspertów nie mogą ingerować w podstawowe założenia projektu, strukturę partnerstwa, obrane cele, ani też zasadniczo ingerować w zadania. Możliwe są uzasadnione propozycje modyfikacji lub ew. wykreślenia pojedynczych działań i związanych z nimi wydatków z budżetu projektu.

IV. Wybór projektów do dofinansowania – decyzje Komitetu Monitorującego

WS podsumowuje wyniki oceny wniosku o dofinansowanie i na tej podstawie przypisuje go do jednej z następujących grup:

- 1) Grupa A – wnioski spełniające warunki określone w rozdziale II.1 i ocenione pozytywnie;
- 2) Grupa B – wnioski, które uzyskały pozytywną ocenę formalną, ale nie spełniły warunków niezbędnych do zakwalifikowania ich do grupy A – wnioski te nie mogą zostać wybrane do dofinansowania
- 3) Grupa C – wnioski, które nie spełniły kryteriów formalnych – wnioski te nie mogą zostać wybrane do dofinansowania.

Wnioski przyporządkowane do grupy B i C przedkładane są Komitetowi Monitorującemu do wiadomości.

KM dokonuje wyboru projektów do dofinansowania spośród projektów z grupy A zgodnie z określonymi uprzednio warunkami danego naboru i na podstawie wyników oceny. Przy podejmowaniu decyzji KM nie jest związany kierunkową liczbą punktów dla projektów. KM może podjąć decyzję o dofinansowaniu tylko niektórych z projektów z grupy A lub może nie zatwierdzić żadnego z nich. Decyzja KM o niezatwierdzeniu projektu z grupy A do dofinansowania musi zawierać uzasadnienie.

Głosowanie nad wyborem projektów do dofinansowania odbywa się zgodnie z regulaminem Komitetu Monitorującego, którego treść jest udostępniona na stronie programu www.plsn.eu. Zgodnie z art. 22 rozporządzenia INTERREG, gdy całość lub część danego projektu jest wdrażana poza obszarem wsparcia lub poza obszarem UE, jego wybór wymaga wyraźnej zgody Instytucji Zarządzającej w Komitecie Monitorującym.

Decyzja KM o zatwierdzeniu projektu do dofinansowania może zawierać:

- 1) Warunki,
- 2) Rekomendacje.

Warunki dla projektu mają charakter obowiązkowy i muszą zostać wypełnione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie lub w terminie przeznaczonym dla realizacji warunku określonym w decyzji KM.

Rekomendacje to wskazówki KM dotyczące sposobu realizacji projektu zatwierzonego do dofinansowania. Beneficjent musi w dokumentacji przedstawianej na etapie kontraktacji zawrzeć informację:

- w jaki sposób uwzględni rekomendację KM lub
- dlaczego dana rekomendacja KM nie zostanie uwzględniona.

Po zaprotokołowanej decyzji KM w sprawie wyboru do dofinansowania WS informuje wszystkich partnerów wiodących projektów z grupy A o decyzji KM (w tym o warunkach i rekomendacjach) oraz proponowanym terminie podpisania umowy o dofinansowanie. Pisemne powiadomienie partnerów wiodących następuje w ciągu 14 dni kalendarzowych od decyzji KM.

W przypadku projektu z grupy A niewybranego do dofinansowania przez KM, informacja zawiera co najmniej wynik oceny wraz z uzasadnieniem odrzucenia projektu oraz podaniem liczby punktów otrzymanych przez projekt. Obejmuje ona także pouczenie o możliwości złożenia przez partnera wiodącego skargi i wskazanie terminu i sposobu jej wniesienia.

V. Zapobieganie konfliktowi interesów na etapie oceny i wyboru projektów do dofinansowania

Zarówno na etapie oceny, jak i wyboru projektów do dofinansowania konieczne jest zapewnienie bezstronności i obiektywizmu osób uczestniczących w tych procesach.

Gdy bezstronność lub obiektywizm osoby podejmującej decyzję związaną z wydatkowaniem środków europejskich jest zagrożona z uwagi na względy rodzinne, emocjonalne, polityczne, interes gospodarczy lub jakiegokolwiek inne bezpośrednio lub pośrednio interesy osobiste, mamy do czynienia z konfliktem interesów.² Tego typu więzi nie mogą istnieć pomiędzy partnerami projektu i osobami, które:

- i) uczestniczą w ocenie wniosków projektowych;

---

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (...) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1046&from=PL>

Wytoczne dotyczące unikania konfliktów interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego (2021/C 121/01) [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0409\(01\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0409(01)&from=LV)

ii) uczestniczą w wyborze projektów do dofinansowania ze środków programu.

Szczegółowe regulacje i informacje dotyczące konfliktu interesów znajdują się przede wszystkim w następujących dokumentach:

- Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (art. 61)
- Wytycznych dotyczących unikania konfliktów interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego (2021/C 121/01).

W wytycznych znajdują się praktyczne przykłady ilustrujące sytuacje, w których może pojawić się konflikt interesów. Dla zapewnienia braku tego konfliktu w procesie oceny i wyboru projektów do dofinansowania należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) osoba uczestnicząca w ocenie wniosku o dofinansowanie nie może być powiązana bezpośrednio ani pośrednio z żadnym z wnioskodawców lub partnerów tego projektu,
- 2) osoba uczestnicząca w ocenie wniosku o dofinansowanie nie może uczestniczyć bezpośrednio ani pośrednio w procesie podejmowania decyzji dot. dofinansowania tego projektu.

W praktyce oznacza to, że osoby powiązane w jakikolwiek sposób z projektem nie mogą angażować się w jego ocenę oraz wybór oraz osoby zaangażowane w ocenę nie mogą brać udziału w procesie wyboru